

Javaslatok és ellenjavaslatok az ukrajnai rendezésről

SEREMET SÁNDOR & RUSLAN BORTNIK

MKI Nézőpont

A Magyar Külügyi Intézet rendszeres kiadványa.

Kiadó:

© Magyar Külügyi Intézet, 2025.

Szerző(k):

Seremet Sándor

Ruslan Bortnik

Lektorálta:

Vass Ágnes

Korábbi kiadványainkat megtekintheti az Intézet weboldalán.

Borítókép forrás: Facebook / VMRO-DPMNE

Seremet Sándor, vezető kutató, MKI

Ruslan Bortnik, vezető kutató, MKI

JAVASLATOK ÉS ELLENJAVASLATOK AZ UKRAJNAI RENDEZÉSRŐL

El kell ismerni, hogy Trump béketerve nem a régi, „szabályalapú” nemzetközi rendből indul ki – amely nem biztosított hatékony védelmet Ukrajna számára –, hanem a felek közötti katonai–politikai erőviszonyok, a háború lefolyásának tendenciái, valamint emberek millióinak alapvető jogainak reális értékelésén alapul. A tervet az amerikai elnök csapatának (Marco Rubio, Steve Witkoff, Jared Kushner) aktív ukrán és orosz konzultációi alapján úgy állították össze, hogy megvalósítsa a „kis áldozat a nagyobb megmentéséért” stratégiát: bizonyos terület és szuverenitás feladása árán megóvni Ukrainát a további pusztulástól.

A 28 pontos tervet¹ a harci cselekmények lezárását egy új ukrán geopolitikai státusz kialakításával képzei el: Ukrajna egy nyugati politikai–gazdasági körbe tartozó, katonailag semleges, de nem NATO-tag állam lenne, amely területén nem lehetne nyugati csapatokat állomásoztatni. A gazdasági újjáépítés fő befektetési irányítója az USA lenne, és elvben lehetőség maradna az EU-integrációra. Mindezt a szuverenitás egy részének elvesztése, korlátozott biztonsági garanciák és jelentős területi veszteségek (Krím, Donyeck és Luhanszk, valamint Herszon és Zaporizzsja nagy része) árnyékolják be. A terv humanitárius része az orosz nyelv és az Ukrajna Ortodox Egyháza jogainak helyreállítását írta elő. Ez tulajdonképpen a „finnlandizáció” 1940–45 közötti modelljének jóval enyhébb változatát idézi.

Ukrajnának választásokat kellene tartania, ami Zelenszkij csapatának részleges vagy teljes hatalomvesztéséhez vezethet. A NATO-tagságról le kellene mondania, ugyanakkor az USA hosszú távú katonai–technikai és gazdasági segítséget ígérne egy újabb orosz agresszió esetén. A hadsereg létszáma akár 600 ezer főig megmaradhatna, míg a Nyugat erőit, elsősorban a légierőt, Lengyelországban erősítenék. A fegyverzet telepítésének korlátai csak későbbi amerikai–orosz megállapodásokban jelennének meg részletekbe menően.

1 Barak Ravid, Dave Lawler, „Trump’s full 28-point Ukraine-Russia peace plan,” *Axios*, 2025. november 20., <https://www.axios.com/2025/11/20/trump-ukraine-peace-plan-28-points-russia>

Oroszország a területi nyereségek és Ukrajna új státusza mellett fokozatos enyhítést kapna a szankciók alól, cserébe formálisan le kell mondania az agresszióról és a befagyasztott vagyon egy részét is át kellene adnia. A 100 milliárd dolláros ukrán újjáépítési csomag mellett közös amerikai–orosz projektek is indulnának. Ugyanakkor Moszkva lényegében elveszítené politikai befolyását Ukrajna általa nem megszállt részén — ezért várhatók viták még akkor is, ha a tervet Ukrajna és Európa maradéktalanul elfogadná. De, mint az kiderült, erre nem kerül sor

Maga az elképzelés, ha annak gyakorlati megvalósítását közelítjük meg, inkább szándéknyilatkozatnak tekinthető: valójában több tucat további egyezményt, az ukrán alkotmány módosítását, NATO-szabályzatok átírását és ukrán jogszabályok százainak átdolgozását igényelné. Ennek végrehajtása akár évekig tarthat, még ideális politikai feltételek mellett is.

Ukrajna és európai partnerei (elsősorban Németország, Franciaország, Egyesült Királyság) jelentős módosításokra törekcsenek, és ennek részeként 24 pontos ellenjavaslatot² is benyújtottak. November 25-én azonban Keir Starmer brit miniszterelnök bejelentette, hogy Európa feladja saját békekoncepcióját, és kész az amerikai tervszel dolgozni, bár több elemét elfogadhatatlannak tartja. Az európai álláspont azonban így is tárgyalási alapot képez. Európa magasabb, akár 800 ezres ukrán haderőt támogatna; nem mondana le Ukrajna NATO-tagságának lehetőségéről; korlátozná az amnesztia terjedelmét; és ragaszkodna a befagyasztott orosz vagyon teljes átadásához.

A tervszet megvitatásához Washington és Kijev képviselői Genfben találkoztak, ahol a delegációk egy 19 pontos új tervet állítottak össze, amelyből több, Ukrajna számára kritikus pontot töröltek — például a 600 ezres haderőkorlátot. A legösszetettebb kérdéseket — a területi rendezés, a donbaszi ukrán csapatkivonás és a biztonsági garanciák — Zelenszkij és Trump személyes döntésére bízták. E döntés meghozatalának időpontja nem ismert. Amikor ukrán tisztviselők azt mondják „Ukrajna kész elfogadni Trump tervét”, valójában nem a 28 pontos eredeti dokumentumra utalnak, hanem annak jelentősen átdolgozott, Genfben egyeztetett³ 19 pontos változatára — amelynek tartalma ma sem is-

2 „Full text of European counter-proposal to US Ukraine peace plan,” *Reuters*, 2025. november 23., <https://www.reuters.com/business/finance/full-text-european-counter-proposal-us-ukraine-peace-plan-2025-11-23/>

3 Luis Martinez, „US official says Ukrainian delegation has agreed with US on terms of potential peace deal,” 2025. november 25., <https://abcnews.go.com/Politics/us-holds-secret-meetings-russians-abu-dhabi-ukraine/story?id=127840867>

mert, és valószínűleg olyan irányba módosult, hogy azt Moszkva aligha fogadja majd el. Két kulcskérdés — a Donbaszból való ukrán kivonulás és a NATO-tagság — továbbra is nyitott, és Zelenszkij ezeket illetően nem mutat kompromisszum-készséget.

Trumpnak és csapatának így még két „politikai gyűrűt” kell áttörnie: az amerikai belpolitikai ellenállást, valamint az ukrán-európai elutasítást, hogy a Moszkva számára is elfogadható eredeti javaslati elemeket megtarthassa, és elkerülje a konfrontációt bármelyik féllel.

A FONTOS ÜGYEK A CSÖNDET SZERETIK

A tárgyalások menetében azonban jóllátható változások mutatkoznak meg: feltűnő a teljes információs csend.⁴ Az elmúlt időszakban immár harmadszor találkozott az ukrán delegáció Witkoffal és Kushnerrel. A találkozóok sűrűsége arra utal, hogy rendkívül konkrét kérdések kerülnek napirendre, ugyanakkor – a korábbi fordulókkal ellentétben – ezúttal gyakorlatilag semmilyen kiszivárgás nem történt. A Trump-féle 28 pontos terv azonnali kiszivárogtatásával szemben Washington most a lehető legkomolyabban kezeli az információk bizalmasságát. A korábbi tervezet nyilvánosságra hozataláért és az azt követő súlyos diplomáciai károkat okozó médiazajért egyes washingtoni körök Kijevet vádolják. Ezzel kapcsolatban jelezték is, hogy ez nem ismételődhet meg.

Noha a konkrét részletek nem ismertek, a vitás kérdések jól körvonalazódnak: az ukrán csapatok kivonása a Donbaszból, az ukrán NATO-célok feladása, a jövőbeli biztonsági garanciák rendszere, valamint Ukrajna és személyesen Zelenszkij politikai jövője – beleértve az esetleges választások időzítését. Hasonlóképpen titok övezi Witkoff és Kushner moszkvai megbeszélését is: Putyin tanácsadója, Usakov jelezte, hogy a felek megállapodtak abban, hogy a tartalmat nem hozzák nyilvánosságra, amíg nincs végleges terv. Ez a fajta fegyelem éles kontrasztban áll a korábbi évekkel, amikor minden diplomáciai kezdeményezést gyors kiszivárgások kísérték.

A kevés információ alapján, ami a tárgyalásokkal kapcsolatban elérhető, kiderül, hogy jelenleg a megállapodást négy külön blokkban tárgyalják⁵ párhuzamosan. Az első az Ukrajna szuverenitásával kapcsolatos kérdéseket érinti,

4 Политика Страны, „А вокруг - тишина. О ходе переговоров по мирному урегулированию,” *Telegram*, 2025. december 6., <https://t.me/stranaua/218717>

5 „His Deadline for a Peace Deal Blown, Trump Faces Choices on Russia-Ukraine Talks,” *The New York Times*, 2025. december 3., <https://www.nytimes.com/2025/12/03/us/politics/trump-russia-ukraine-deadline.html>

például a békeidőben tartható ukrán haderő maximális létszámát és a rakéták hatótávolságára vonatkozó korlátozásokat. A másik három pillér a területi rendezés, a gazdasági együttműködés és a tágabb európai biztonsági architektúra kérdésköreit foglalja magába. Ezek együttesen alkotnák azt a keretet, amely mentén Washingtonnak, Kijevnek és Moszkvának meg kellene próbálnia megtalálni a háború lezárásához vezető, politikailag még elfogadható kompromisszumot. Az eddig ismert sajtóértesülések szerint az eredmények egyelőre felemásak. Ukrajna és Európa ellentart - avagy a kétballábasok tangója

A moszkvai tárgyalások után azok eredményeiről tájékoztatták az ukrán felet. Kijev egyelőre hivatalosan nem fogadja el a Donbasz teljes kiürítését, holott ezt kifejezetten tartalmazza a tárgyalási alapnak számító amerikai tervezet. Zelenskij kétórás, feszült telefonbeszélgetést⁶ folytatott Witkoffal és Kushnerrel; az amerikai források szerint mindkét félre jelentős nyomás nehezedik, hogy olyan kompromisszumokat tegyenek, amelyek közelebb visznek a megállapodáshoz. Egyes ukrán politikusok szerint⁷ az ország tárgyalási pozícióit tovább gyengíti az ukrán belpolitikai válság és a közelmúlt legsúlyosabb korrupciós botránya, amelyet Washington és az európai partnerek is rendszeresen felhoznak. Nem segít a katonai helyzet romlása – különösen a Pokrovszk körüli harcok – ami még tovább szűkíti Ukrajna mozgásterét. Úgy vélik, hogy az amerikai elemzők azon hozzáállása, miszerint „ha Pokrovszk elesik, a Donbasz elveszett” nem csak helytelen, de egyenesen káros is. Az ukrán álláspont ezzel szemben az, hogy Pokrovszk eleste nem jó, de nem tragikus. A logisztika, bár nehezebb lesz, de ettől az ukrán hadsereg nem fog összeomlani, ahogy a Donyeck megyében lévő védvonalak többi része sem. Ukrajnának ezért az a legjobb, ha húzza az időt egészen addig, amíg tárgyalási pozíciói nem javulnak.

Nem egyértelmű továbbá az sem, hogy a megállapodás kapcsán mik a kritikus pontok, ha az ukrán fél és európai partnerei a területi kérdéseket, hadsereg létszámát és a biztonsági garanciák homályosságát emelik ki, addig Keith Kellogg, a leköszönő különmegbízott szerint⁸ a DonyECK terület végleges státusza és a Zaporizzsjai Atomerőmű feletti ellenőrzés akadályozza leginkább a megállapodást.

6 Barak Ravid, „Zelensky, Trump advisers discuss Ukraine peace terms in 2-hour call,” *Axios*, 2025. december 6., <https://www.axios.com/2025/12/06/ukraine-zelensky-trump-kushner-witkoff-peace-talks>

7 Политика Страны, „Украина на переговорах с американцами должна «максимально тянуть время», считает народный депутат Роман Костенко”, *Telegram*, 2025. december 6., <https://t.me/stranaua/218738>

8 Jared Goyette, „Kellogg claims Ukraine peace deal close, with Donetsk, Zaporizhzhia nuclear power plant key sticking points,” *The Kyiv Independent*, 2025. december 7., <https://kyivindependent.com/kellogg-claims-ukraine-peace-deal-close-with-donetsk-zaporizhzhia-among-key-sticking-points/>

Eközben nő a feszültség az amerikai és európai megközelítés között is. A Bloomberg szerint⁹ Európa minden eszközzel próbálja lebeszélni Zelenskijt a Donbasz kiűrtéséről, mivel attól tart, hogy Washington gyors megállapodásra törekszik, miközben Kijev nem kap megfelelő biztonsági védőhálót. Európai diplomaták szerint a kapcsolattartás az amerikai és ukrán féllel „kifejezetten bonyolulttá” vált, és nő az aggodalom, hogy ha az USA nem tud megállapodni Oroszországgal, akkor egyszerűen kivonul a konfliktusból – a terhet pedig Európára hagyja. Az EU azonban nem rendelkezik világos tervvel arra, hogyan finanszírozza és támogatassa Ukrajnát hosszú távon. Ennek ellenére Zelenskij Londonban tárgyalta¹⁰ Kier Startmerrel brit miniszterelnökkel Emmanuel Macron francia elnökkel és Friedrich Merz, német kancellárral december 8-án. A tárgyalásokból egyértelműen látszik, hogy Kijev partnerei számára a javasolt tervzet nem elfogadható. Macron például továbbra is az orosz gazdaság összeomlásáról beszélt, és hozzátette, Európának sok lapja van.

December 14-15-én Zelenskij elnök, egy héttel a „hajlandók koalíciójával” tartott megbeszélés után, a Witkoff és Kushner vezette amerikai delegációval is találkozott immár Berlinben.¹¹ A találkozó két fordulóban zajlott, és azt mind az ukrán mind az amerikai fél pozitívan értékelte, bár a tárgyalások részletei továbbra sem ismertek. Az elszórt médiaértesülések szerint kiderül¹² a felek komoly erőfeszítéseket tettek az amerikai, az orosz és az ukrán álláspont közelítésére, Zelenskij azonban megerősítette, hogy a teljes egyetértést továbbra sem sikerült elérni a területi kérdések kapcsán. Az ukrán elnök nem tartja elfogadhatónak Washington azon elképzelését, hogy Ukrajna vonja ki csapatait¹³ a Donyecki megyéből. Sajtóértesülések szerint egyelőre egy háromoldalas tervzetet sikerült összeállítani.¹⁴ Annak további sorsa egyelőre ismeretlen.

9 Alex Wickham, Alberto Nardelli, Daryna Krasnolutska, „Europe Faces Most Difficult Moment in Bid to Avoid Split With US,” *Bloomberg*, 2025. december 6., <https://www.bloomberg.com/news/articles/2025-12-06/europe-faces-most-difficult-moment-in-bid-to-avoid-split-with-us/embedded-checkout=true>

10 „Zelensky Rejects Ceding Land as U.S. Seeks ‘Compromise’ on Russian Demand,” *The New York Times*, 2025. december 8., <https://www.nytimes.com/2025/12/08/world/europe/zelensky-ukraine-war-peace-talks-europe-london.html>

11 „Ukraine and Allies Agree on Security Guarantee for Peace Proposal,” *The New York Times*, 2025. december 15., <https://www.nytimes.com/2025/12/15/world/europe/zelensky-berlin-ukraine-witkoff-russia-peace-talks.html>

12 Политика Страны, „90% вопросов между Россией и Украиной решены после последних переговоров, заявил официальный представитель,” *Telegram*, 2025. december 15., <https://t.me/stranaua/219612>

13 Andreas Rinke, Yulia Dysa, Steve Holland, „US dangles security guarantees for Ukraine but no deal on ‘painful’ territorial concessions,” *Reuters*, 2025. december 16., <https://www.reuters.com/world/europe/ukraine-peace-talks-stretch-into-second-day-start-pivotal-week-europe-2025-12-15/>

14 Политика Страны, „В Вашингтоне ожидают, что Киев примет решение по территориальным вопросам для завершения войны в Украине,” *Telegram*, 2025. december 15., <https://t.me/stranaua/219615>

Európa továbbra is arra ösztönzi¹⁵ Zelenszkijt, hogy ne fogadja el Trump javaslatait a további területek átadásáról, és követeljen tőle érdemi biztonsági garanciákat. Ez a megközelítés egybecseng az amerikai Demokrata Párt álláspontjával is: egyes demokrata képviselők azt javasolják Kijevnek, hogy még legalább egy évig tartson ki, addigra a párt többséget szerezhet a Szenátusban és a Képviselőházban. Ezt követően már nagyobb nyomást tudnak gyakorolni Trumpra, hogy ne csak hogy fenntartsa, hanem növelje is az USA támogatását Ukrajnának. Az emögött meghúzódó másik szál Oroszországra vonatkozik. Egyes szakértők úgy vélik¹⁶, hogy Kijev abban is bízik, hogy ha a tárgyalások során sikerül megtartani az Ukrajna számára kényes kérdéseket, a kedvezőtlen béke aláírása elkerülhetővé válik és Ukrajna képes kiállni a telet, akkor tavaszra a Kreml lépéskényszerbe kerül. Az egyik lehetséges forgatókönyv, hogy Putyin általános mozgósítást rendel el a katonai fölény biztosításához. Kijev és parterei azt remélik, hogy egy ilyen intézkedés belső destabilizációhoz vezet majd Oroszországban. De Moszkva módszeresen kerülte ezt a lehetőséget és a háborút a lehető legnagyobb mértékben igyekszik elválasztani a civil lakosságtól, a szakértők úgy gondolják, hogy ehelyett a Kreml inkább a tárgyalóasztalt választja, hogy ne veszítse el Trump türelmét és szimpátiáját.

Mára az látszik, hogy Zelenszkij inkább ezen elképzelések mentén halad. Az ukrán elnök kijelentette, hogy Ukrajna előtt két forgatókönyv áll. Az a terv a háború befejezését feltételezi, amelynek esetén a nemzetközi pénzügyi támogatást az ország gazdaságának és infrastruktúrájának újjáépítésére fordítanak. A B terv az orosz agresszió folytatásával számol, amely mellett Ukrajna évente 40–45 milliárd euró pénzügyi támogatásra számít a fegyveres erők, a védelmi szektor és az ország biztonságának fenntartására. Zelenszkij hangsúlyozta, hogy Ukrajna sem de jure, sem de facto nem ismeri el a Donbaszt oroszoknak, ugyanakkor a területi kérdés tárgyalásának szükségességét elismerte. Kijev támogatja a karácsonyi tűzszünet ötletét, és a Donald Trumpgal tervezett találkozóra a dokumentumok véglegesítése után kerülhet sor, beleértve a NATO 5. cikkéhez hasonló biztonsági garanciákat.¹⁷ Zelenszkij pozíciója és kommunikációjából kirajzolódik Ukrajna eddig kiválóan alkalmazott taktikájának

15 Политика Страны, „Тупик из-за гарантий и Донбасса. Что происходит с переговорами по миру в Украине?,” *Telegram*, 2025. december 8., <https://t.me/stranaua/218873>

16 Milan Lelich, Katerina Danishevska. Zelensky under pressure: peace talks, internal strains, and presidential office reshuffle. RBC-Ukraine <https://newsukraine.rbc.ua/analytics/zelensky-under-pressure-peace-talks-internal-1765780805.html>

17 Анатолий Шарий, „Зеленский, отвечая на вопросы журналистов на борту самолёта”, *Telegram* <https://t.me/ASupersharij/49314>

folytatása miszerint az amerikai féllel fenntartott kommunikációban a minimálisan elérendő cél, hogy ne ők legyenek azok, akik nem akarják befejezni a háborút. A maximális cél pedig annak bizonyítása Trump felé, hogy a háború befejezését valójában Oroszország nem akarja¹⁸. Ezért egyáltalán nem meglepő, hogy az ukrán elnök hivatalosan lát lehetősége arra, hogy a fegyvernagyvást akár karácsonyig el lehessen érni, de reális engedményeket ehhez nem hajlandó tenni.

AZ AMERIKAI NEMZETBIZTONSÁGI STRATÉGIA ÚJ SZELEI – LEHET-E BÉKE?

A folyamat háttérében meghatározó szerepet játszik az Egyesült Államok új nemzetbiztonsági stratégiája¹⁹, amelyből jól látható, hogy Washington egyik fő prioritása a háború mielőbbi lezárása és az amerikai–orosz stratégiai egyensúly helyreállítása. A dokumentum az alábbi indokokat nevesíti:

- a háború súlyosan károsítja az európai gazdaságot,
- fennáll a nem szándékolt eszkaláció veszélye,
- Washingtonnak stabilizálnia kell viszonyát Moszkvával,
- Ukrajnát meg kell őrizni működőképes államként,
- Európa vezetése nincs összhangban saját társadalmi preferenciáival,
- az USA figyelmének fő súlypontja más világterületekre helyeződik.

E logika alapján a 28 pontos rendezési terv – jelentős ukrán engedményekkel – nem amerikai kilengés, hanem a stratégia következetes végrehajtása. A katonai helyzet és a geopolitikai realitások miatt Washington arra jut, hogy a tárgyalási nyomás leginkább Kijevre gyakorolható, míg Oroszország befolyásolása jóval korlátozottabb és kockázatosabb. A területi kompromisszumok, a befagyasztott orosz vagyon fel nem oldása, illetve a NATO-bővítés korlátozása a stratégia szerves része.

Moszkva ugyanakkor a maga részéről „konstruktív lehetőséget” lát az amerikai stratégiában, de jelezte, hogy több ponttal nem ért egyet, és várja az amerikai javaslat új változatát. Oroszország számára a nyugati megosztottság potenci-

¹⁸ Milan Lelich, Katerina Danishevska. Zelenskyy under pressure: peace talks, internal strains, and presidential office reshuffle. RBC-Ukraine <https://newsukraine.rbc.ua/analytics/zelenskyy-under-pressure-peace-talks-internal-1765780805.html>

¹⁹ „National Security Strategy of the United States of America, 2025 november, <https://www.white-house.gov/wp-content/uploads/2025/12/2025-National-Security-Strategy.pdf>

ális tárgyalási lehetőség: minél kevésbé összehangoltak a nyugati pozíciók, annál nagyobb mozgástérrel rendelkezik.

A diplomáciai helyzet így rendkívül törekeny egyensúlyba került:

- az USA gyors megállapodást szeretne,
- Ukrajna időt próbál nyerni, miközben belső válságai gyengítik,
- Európa ellenzi a túl gyors kompromisszumot,
- Oroszország kontrollált nyomást gyakorol a fronton és a tárgyalásokon egyaránt.

A következő hetek kulcsfontosságúak lesznek: Zelenszkijnek folyamatos európai tárgyalások vannak napirenden, az európai vezetők Washingtonba készülnek, Moszkva pedig az amerikai javaslat új változatát várja. A békefolyamat halad előre ugyan, ám rendkívül sérülékeny, és kimenetele nagymértékben függ attól, képesek-e a felek összehangolni egymással alapvetően ellentétes stratégiai érdekeiket. Az orosz-ukrán háború rendezésében azonban minden kísérlet ellenére továbbra is fennállnak azok a gátak, amelyeket 2014, vagyis a minszki megállapodások aláírása óta sem sikerült felszámolni. Mára ezek a megoldhatatlan ellentétek és kritikus vitapontok csak tovább mélyültek és súlyosbodtak. A háború lezárásával kapcsolatban tapasztalható dinamikák arra utalnak, hogy a háború fenntartása (még akkor is, ha ez egy igazságos béke elérése, valamint a nemzetközi jog és az igazságosság diadala érdekében történik) továbbra is leginkább a kijevi hatalom és az általánosságban vett nyugati globalista elit érdekében van. Utóbbi a trumpi agresszív rendszerváltoztatási kísérletnek tart ellen, előbbi pedig hatalmát és a nyugatról áramló pénzfolyamok feletti kontrollt igyekszik átmenteni, elodáztatva azoknak a kritikusan fontos és egyre égetőbb kérdéseknek a kezelését, amelyek a háború lezárása után mindenképp felütik a fejüket Ukrajnában. Ennek fényében bármilyen megállapodásra is jutna Moszkva és Washington, azt Kijev és Európa a médián, szakértői nyilatkozatokon, politikai retorikán keresztül próbálja blokkolni vagy módosítani. Mindezt úgy, hogy közben továbbra is a párbeszéd és a rendezés szükségessége mellett érvelnek, hogy azt Moszkva számára elfogadhatatlanná tegyék. Ennek célja végső soron az, hogy a lehetséges javaslatot végül Oroszország utasítsa el, ezzel erősítve azt a narratívát, miszerint Moszkva nem hajlandó békét kötni. Az ilyen kísérletek bevezethető mennyisége azonban véges. Egyik fő kockázata, hogy a rendezésből Trump fog kiszállni és bilaterális alapon rendezi viszonyát

Oroszországgal, aminek első lépése a gazdasági együttműködés újraindítása lehet. Ilyen körülmények között Európa további gazdasági károkat szenvedhet el, amelyek tovább rontják globális versenyképességét és megkérdőjelezzik helyét a világ tényleges geopolitikai tényezői között.

**MAGYAR
KÜLÜGYI
INTÉZET**